

ایران در «ایران»

تغییر رویکرد دولت در کرمان

از مدیریت بخشی به حکمرانی تحولی

کرمان- استاندار کرمان عنوان کرد: «در یک سال گذشته، رویکرد دولت در کرمان از مدیریت بخشی به حکمرانی تحولی تغییر یافت و ثمره‌اش، مجموعه‌ای از دستاوردها و جهت‌گیری‌های امیدبخش است». محمدعلی طالبی در شبکه اجتماعی نوشت: «یک سال پیش، کرمان در نقطه‌ای قرار داشت که نیازمند بازاریابی نگاه، بازسازی امید و ظرفیت‌هایی کم‌نظیر، اما گرفتن پراکندگی برنامه‌ها، فرسودگی زیرساخت‌ها و ناهماهنگی در راهبردها، از همان روز اول، با همراهی مردم، مدیران و بخش خصوصی تصمیم گرفتیم کرمان را برمدار «تحول» سرمایه‌گذاری و کارآمدی مدیریتی» قرار دهیم. نتیجه این نگاه، شکل‌گیری سند راهبردی «کرمان برقرار» بود؛ نقشه‌ای جامع برای چشم استان و بازگشت به جایگاه شایسته‌اش در مسیر توسعه ملی». طالبی افزود: «مأموریت اول ما، آغاز دوره‌ای تازه با سه شعار کلیدی بود: «تحول در حکمرانی»، «توان در توسعه» و «سرمایه‌گذاری برای تولید». در این یک‌سال، رویکرد دولت در کرمان از مدیریت بخشی به حکمرانی تحولی تغییر یافت و ثمره‌اش، مجموعه‌ای از دستاوردها و جهت‌گیری‌های امیدبخش است که گزارشی از آن، به‌زودی تقدیم مردم شریف استان خواهد شد. امروز نقشه راه روشن است؛ پروژه‌های بزرگ در مسیر تکمیل‌اند، سرمایه‌گذاران اعتماد کرده‌اند و امید اجتماعی دوباره زنده شده است. در سال پیش‌رو، با تکیه بر شعار «سرمایه‌گذاری برای تولید»، مسیر رشد استان بر پایه مشارکت مردم، نخبانان و بخش خصوصی ادامه خواهد یافت. کرمان در مسیر صعد است؛ و این تنها آغاز راه است.»

سهم ۸۰ درصدی خراسان رضوی

از صادرات به قریزستان

مشهد- معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری خراسان رضوی گفت: «حدود ۴۰ میلیون دلار صادرات از جمهوری اسلامی ایران به قریزستان انجام می‌شود که نزدیک به ۸۰ درصد آن از طریق استان خراسان رضوی است». رضا جمشیدی اظهار کرد: «این موضوع نشان‌دهنده جایگاه مهم خراسان رضوی در توسعه تجارت خارجی و ارتباطات ترانزیتی با کشورهای منطقه است؛ ارتباطاتی که می‌تواند از طریق شبکه حمل‌ونقل و مسیرهای زمینی و ریلی با استان اوش قریزستان گسترش یابد». وی اضافه کرد: «در این دوره مدیریتی استان موضوع توسعه تجارت و دیپلماسی اقتصادی با کشورهای همسایه به‌طور ویژه مورد تأکید بوده است». معاون استاندار خراسان رضوی اظهار کرد: «در حالی که در ۶ ماهه اول امسال رشد صادرات کشور تقریباً صفر بوده است، استان خراسان رضوی با اجرای سیاست‌های فعال دیپلماسی اقتصادی موفق شده حدود ۳۶ درصد رشد صادرات را نسبت به مدت مشابه سال گذشته به ثبت برساند.»

مسکن، محور برنامه‌ریزی دولت

در سیستان و بلوچستان

زاهدان- گسترش ساخت‌وسازهای غیرمجاز در سیستان و بلوچستان نتیجه کم‌توجهی به تأمین مسکن مناسب برای مردم است؛ مسئولان می‌گویند بدون برنامه‌ریزی دقیق برای زمین، زیرساخت و خدمات، خانواده‌ها ناچار به سکونت در حاشیه شهرها می‌شوند. «منصور بیجار»، استاندار سیستان و بلوچستان با بیان اینکه گسترش ساخت‌وسازهای غیرمجاز حاصل بی‌توجهی به نیاز واقعی مردم به مسکن است، اظهار کرد: «نایب شرایطی ایجاد شود که خانواده‌ها به دلیل نبود زمین و خدمات ناچار به سکونت در حاشیه شهرها شوند». وی ادامه داد که تأمین زمین، زیرساخت و تسهیلات بانکی باید همزمان و عادلانه در همه مناطق دنبال شود تا مردم اثر تصمیمات این شورا را در کیفیت زندگی خود احساس کنند. این مقام مسئول با اشاره به اینکه «مسکن ستون زندگی مردم است» افزود: «شورای مسکن باید از یک نهاد صرفاً اجرایی فراتر رفته و به نهادی سیاست‌گذار و هماهنگ‌کننده تبدیل شود تا جنبه‌های معیشتی و اجتماعی نیز در تصمیم‌گیری‌ها لحاظ شود.»

آلودگی هوادر اصفهان اوج گرفت

اصفهان- میانگین شاخص آلوده‌ای کیفیت هوای کلان‌شهر اصفهان در ساعت ۱۳ روزه جمعه ۲۳ آبان‌ماه با ثبت عدد ۱۵۴ در وضعیت قرمز و ناسالم برای عموم قرار گرفت. بر اساس داده‌های سامانه پایش کیفیت هوای کشور، ایستگاه‌های ۲۵ آبان، پروین، دانشگاه صنعتی، رهنان، زینبیه، سیاهان‌شهر، فرشادی، فیض، کاوه، کردآباد، میرزا طاهر و هزارجریب، همگی در محدوده قرمز ثبت شده‌اند همچنین ایستگاه‌های پارک رزمز و خرازی، شاخصی در محدوده ناسالم برای گروه‌های حساس نشان می‌دهند. در شهرستان‌های استان نیز خمینی‌شهر و قهرریجان با وضعیت قرمز مواجه هستند و زرین‌شهر و مبارکه شرایط ناسالم برای گروه‌های حساس را تجربه می‌کنند؛ در حالی که شهرضا، شاهین‌شهر، کاشان و نجف‌آباد در وضعیت قابل‌قبول‌تری قرار دارند.

فرمانده

دبیر شورای ملی زعفران در گفت‌وگو با «ایران» عوامل مؤثر در

قاچاق طلای سرخ را تشریح کرد

گزارش خبری

بنیامین میرعمیدی
گروه ایران زمین

با وجود سهم بیش از ۸۵ درصدی ایران در تولید جهانی زعفران، این میراث گران‌سنگ کشاورزی همچنان در سایه فقدان انسجام در زنجیره تولید، فراوری و بسته‌بندی باچالش‌هایی مزمن نظیر قاچاق، تقلب و تضعیف برند ملی دست و پنجه نرم می‌کند. این در حالی است که اقلیم منحصربه‌فرد، دانش بومی و پیشینه تاریخی ایران، این سرزمین را به خاستگاه اصیل و مزیت‌دار تولید یکی از گران‌بهارترین ادویه‌های جهان بدل کرده است؛ محصولی که نه‌تنها در خاک، بلکه در حافظه تاریخی و هویت کشاورزی کشور ریشه‌دوانده و نقشی حیاتی در ارزش‌وری ملی و معیشت پایدار روستاییان ایفا می‌کند. آینده این محصول استراتژیک در گرو هم‌افزایی ملی، پرهیز از رویکردهای جزیره‌ای و اتکا بر ظرفیت‌های علمی و فرهنگی بخش خصوصی است؛ جایی که «جشنواره روز ملی زعفران» می‌تواند نقطه عزمیت یک حرکت جمعی برای صیانت از این دارایی اقتصادی و فرهنگی باشد؛ سرمایه‌ای که نه‌تنها در خاک، بلکه در حافظه تاریخی و هویت کشاورزی ایران ریشه داشته و در پیوندی عمیق با زیست‌بوم ایران، شناسنامه‌ای فرهنگی و اقتصادی برای کشور رقم زده است.

ایران با تولید سالانه ۳۳۰ تن و صادرات ۲۸۰ تن زعفران، جایگاه اول جهان را در تولید و عرضه طلای سرخ در اختیار دارد. با این وجود، بخش عمده‌ای از سود اقتصادی زعفران به‌دلیل قاچاق و صادرات غیرمستقیم، به جیب کشورهای واسطه می‌رود. این در حالی است که زعفران، یکی از مهم‌ترین اقلام صادراتی غیرنفتی در بخش کشاورزی ایران محسوب شده و نقش مؤثری در ارزش‌وری و تقویت تراز تجاری کشور ایفا می‌کند.

در این میان، استان‌های خراسان رضوی و خراسان جنوبی نیز با سهمی بالغ بر ۸۵ درصد، محور اصلی تولید زعفران کشور محسوب شده و نقش کلیدی در زنجیره تأمین این محصول دارند. اما چه عواملی موجب گرفتار شدن زعفران ایران در چرخه قاچاق شده؟ آیا پای ضعف سیاست‌های حمایتی، ارزی و نظارتی در راستای

سیاست‌های ارزی دوگانه

طبق گفته دبیر شورای ملی زعفران، در شرایطی که بانک‌ها نرخ بازار آزاد را به رسمیت نمی‌شناختند، صادرکنندگان غیررسمی با دور زدن نظام بانکی، افزایش یافت.

موفق به کسب سودهای کلان شدند. این روند، نه‌تنها موجب رشد سریع قاچاق شد، بلکه به‌طور مستقیم منجر به تشدید محدودیت‌ها بر صادرات قانونی گردید.

طبق گفته این مقام مسئول، «در واکنش به افزایش خروج غیرقانونی ارز و محصول، سیاست‌گذاران مسیریهای رسمی، صادرات را با مقررات سخت‌گیرانه‌تری مواجه کردند؛ اقدامی که در نهایت به زیان تولیدکنندگان و صادرکنندگان مجاز تمام شد و فضای تجارت سالم زعفران را تضعیف کرد.»

منوچهری ادامه می‌دهد: «در گذشته، زعفران با افزایش بی‌روستیایان ایفا می‌کرد؛ صادرکنندگان این امکان را داشتند که ارز حاصل از صادرات خود را صرف واردات کالاهای مورد نیاز کنند؛ امری که به تداوم چرخه تجارت و تأمین مواد اولیه با نرخ مناسب کمک می‌کرد. اما در ساختار فعلی، این اختیار به‌شدت محدود شده است. صادرکننده، تنها مجاز است بخش کوچکی از ارز خود را برای واردات استفاده کرده و مابقی را به ناچار با نرخ پایین‌تر در سامانه اتاق مبادله عرضه کند. این درحالی است که تأمین مواد اولیه و تجهیزات مورد نیاز، با نرخ ارز آزاد صورت می‌گیرد. این تناقض آشکار میان هزینه‌های واقعی و نرخ فروش ارز، سودآوری صادرات رسمی را به‌شدت کاهش داده و انگیزه اقتصادی برای فعالیت در چهارچوب قانونی را از بین برده

است. در نتیجه، نه‌تنها قاچاق تقویت شده، بلکه مسیریهای رسمی تجارت نیز با چالش‌های جدی مواجه شده است.»

سودجویی به بهای اعتبار ملی

دبیر شورای ملی زعفران ادامه می‌دهد: «در چنین فضای، صادرکننده رسمی به ناچار از بازار عقب‌نشینی کرده و خلأ ایجادشده توسط فعالان غیررسمی و قاچاقچیان پر می‌شود. این گروه‌ها با بهره‌گیری از روش‌هایی چون «اختلاط» زعفران مرغوب با نمونه‌های کم‌کیفیت، محصولی با قیمت پایین‌تر را تحت عنوان «زعفران ایران» روانه بازارهای جهانی می‌کنند. چنین محصولی با قیمت پایین‌تر را در اختیار صادرکنندگان قرار داده‌اند؛ امری که به تداوم چرخه تجارت و تأمین مواد اولیه با نرخ مناسب کمک می‌کند؛ چرا که آنها ملزم به رعایت استانداردها و مقررات بین‌المللی هستند.» طبق گفته دبیر شورای ملی زعفران، در صادرات سایر محصولات کشاورزی نیز باید ابتدا نیاز داخلی کشور به‌طور دقیق بررسی شود. بی‌توجهی به این اصل، زمینه را برای فعالیت آزادانه قاچاقچیان فراهم ساخته و کنترل بازار را از دست سیاست‌گذاران خارج خواهد کرد. در این شرایط، حمایت از صادرکننده واقعی و نرخ فروش ارز، سودآوری صادرات رسمی را به‌شدت کاهش داده و انگیزه اقتصادی برای فعالیت در چهارچوب قانونی را از بین برده

نام کشور	وزن (کیلوگرم)	ارزش (میلیون دلار)
امارات	۵۷۴۷۶	۵۰٫۳
اسپانیا	۴۶۳۱۵	۴۰٫۲
چین	۳۲۵۰۸	۳۰
افغانستان	۱۴۵۱۶	۱۳٫۶
تایوان	۱۱۹۴۵	۱۱٫۱
جمع کل	۱۶۲۶۶۰	

صادرات ۸۵ درصدی زعفران ایران به ۵ کشور

خاش؛ از تولید محلی تا حضور در بازارهای خارجی

گروه ایران زمین- این روزها

گلخانه‌های خاش به کانون اصلی تولید و صادرات محصولات گلخانه‌ای در سیستان و بلوچستان تبدیل شده‌اند؛ منطقه‌ای که اقتصاد آن تا چند سال قبل بر دامداری و کشاورزی سنتی استوار بود، امروز با سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و حمایت‌های دولتی، در مسیر تازه‌ای از توسعه قرار گرفته است. این شهرستان اکنون بیش از ۱۰۰ هکتار گلخانه فعال دارد و سالانه ۱۰ هزار تن محصول گلخانه‌ای در دو نوبت برداشت از آن روانه بازار می‌شود؛ محصولاتی مانند بادمجان، گوجه‌فرنگی و فلفل که علاوه بر تأمین نیاز داخلی، مقصد صادراتی نیز پیدا کرده‌اند.

فراوری و صادرات؛ حلقه‌ای که ارزش افزوده را بالا برد

«مجتبی نظری»، کارآفرین جوان خاشی، از اولین کسانی است که فراوری و بسته‌بندی استاندارد را وارد چرخه کشاورزی منطقه کرده است. او به ایرنا می‌گوید: «راه نجات کشاورزی سنتی، حذف خام‌فروشی و حرکت نظری تأکید می‌کند: «و قتی محصول خاش در فروشگاه‌های خارجی عرضه می‌شود، یعنی برند

کشاورزی شهرستان در حال دیده شدن است؛ هدف ما تثبیت همین جایگاه است.»

اشتغال پایدار

سهم کارگران خاش در صادرات

محمد گمشادزهی، از کارگران بخش فراوری نیز می‌گوید که روزانه از صبح تا عصر در کارگاه مشغول بسته‌بندی و آماده‌سازی سفارش هاست و در سمت تأکید می‌کند: «و قتی محصول خاش در فروشگاه‌های خارجی عرضه می‌شود، یعنی برند

کارگاه سالانه بیش از ۷۰ تریلی محصول صادر می‌کند. وقتی بارها یکی پس از دیگری از خاش خارج می‌شوند، احساس می‌کنم ما هم در این موفقیت سهم داریم.»

البته این اشتغال محدود به مردان نیست. «مریم جمال‌زهی» هم که در بخش کنترل کیفیت و بسته‌بندی فعالیت دارد، می‌گوید: «پیش از این برای زنان فرصتی نبود اما حالا فصل برداشت ساعات کاری افزایش می‌یابد تا محموله‌ها بموقع صادر شوند. گمشادزهی می‌گوید: «این به خانواده کمک کرده است.»

با اجرای سیاست‌های جدید در زمینه بازگشت ارز حاصل از صادرات و ایجاد شکاف قابل توجه میان نرخ ارز رسمی و بانک مرکزی و نرخ بازار آزاد، انگیزه‌های اقتصادی برای قاچاق به‌طور چشمگیری افزایش یافت

واقعیت‌های بازار جهانی صورت گیرد. همچنین، تسهیل در فرآیند بازگشت ارز حاصل از صادرات، می‌تواند نقش مهمی در احیای تجارت رسمی و مقابله با قاچاق ایفا کند.

کاهش قیمت تمام‌شده و بازاریابی بین‌المللی

منوچهری، صادرات محصولات کشاورزی راهبردی نظیر زعفران، گیاهان دارویی، پسته، خرما و زرشک را از ارکان حیاتی توسعه اقتصادی کشور دانسته و تأکید می‌کند: «برای تقویت جایگاه ایران در بازارهای جهانی، ضروری است که سیاست‌های حمایتی هدمفند، از جمله تخصیص یارانه به صادرکنندگان، به‌گونه‌ای طراحی شود که بخشی از هزینه‌های تولید، بسته‌بندی و بازاریابی را پوشش دهد. این حمایت‌ها می‌توانند زمینه‌ساز عرضه محصولات با قیمت‌های رقابتی در سطح بین‌المللی باشند. از سوی دیگر، اصلاح سازوکار خرید ارز حاصل از صادرات نیز اهمیت بالایی دارد. چنانچه بانک مرکزی ارز صادراتی را با نرخی نزدیک به نرخ واقعی بازار خریداری کند، انگیزه اقتصادی برای فعالیت‌های رسمی صادراتی افزایش خواهد یافت و مسیر قاچاق محدودتر می‌شود.»

وی قاچاق زعفران را برخلاف تصور رایج، صرفاً به مرزهای شرقی کشور محدود ندانسته و تصریح می‌کند: «بازارهای منطقه‌ای مانند امارات، قطر، عراق و ترکیه نیز شاهد ورود غیررسمی این محصول هستند. برای مقابله با این روند، ایجاد ثبات در قیمت‌گذاری جهانی زعفران و کنترل نوسانات داخلی، امری ضروری است. بی‌ثباتی قیمت در بازار داخلی، توان رقابتی صادرکنندگان را کاهش داده و انعقاد قراردادهای بلندمدت با خریداران خارجی را با مانع مواجه کرده است.» طبق گفته دبیر شورای ملی زعفران، «حفظ جایگاه ایران در بازار جهانی زعفران، مستلزم تأمین پایدار، قیمت‌گذاری منطقی و ارتقای سهمی کیفیت محصول است. کیفیت، مفهومی ایستا نیست؛ بلکه در فضای رقابتی جهانی، به‌طور مداوم در حال تحول و بهبود است.

حفظ جایگاه جهانی زعفران، مستلزم تأمین پایدار، قیمت‌گذاری منطقی و ارتقای مستمر کیفیت محصول است

آینده طلای سرخ در گرو تصمیمات امروز

فرشید منوچهری، دبیر شورای ملی زعفران ایران می‌گوید: «در کنار اصلاحات تولیدی، بازاریابی حرفه‌ای و هدفمند نیز باید در اولویت قرار گیرد. کیفیت زعفران ایرانی هنوز هم بی‌رقیب است، اما در بازارهای رقابتی جهانی، کیفیت به تنهایی ضامن موفقیت نیست. بدون سیاست‌های حمایتی پایدار، نگاه بلندمدت و پرهیز از تصمیم‌گیری‌های دستوری، خطر واگذاری سهم تاریخی ایران از بازار جهانی کاملاً محتمل است. با این حال، آینده طلای سرخ ایران، در گرو تصمیمات امروز ماست؛ تصمیماتی که باید میان تداوم مسیرهای ناکارآمد و آغاز فصل تازه‌ای با بازآفرینی برند ملی زعفران، یکی را برگزینند. این انتخاب، نه‌تنها برای کشاورزان و صادرکنندگان، بلکه برای اعتبار اقتصادی کشور در سطح بین‌المللی سرنوشت‌ساز خواهد بود.»

سال	میزان صادرات (تن)	ارزش (میلیون دلار)
۱۳۹۹	۳۴۴٫۸	۱۹۰٫۶
۱۴۰۰	۲۶۲٫۸	۱۵۳٫۷
۱۴۰۱	۲۴۰	۲۲۴٫۱
۱۴۰۲	۲۲٫۶۴۳	۳۱۲٫۱
۱۴۰۳	۲۱۴٫۱۴	۱۸۴٫۶

چشم‌انداز رشد؛ افزایش سطح

گلخانه‌ها و توسعه صادرات

«مجتبی خاشی»، مدیر جهاد کشاورزی شهرستان خاش هم می‌گوید: «شرایط آب‌وهوایی و خاک حاصلخیز گلخانه‌ای خاش به منطقه یکی از بهترین نقاط برای توسعه گلخانه‌ها باشد.»

وی با پیش‌بینی اینکه سطح زیرکشت گلخانه‌ای شهرستان به زودی به ۱۵۰ هکتار برسد، می‌افزاید: «با دستیابی به این میزان امسال بیش از یک‌هزار تن محصول گلخانه‌ای از خاش صادر خواهد شد.» مدیر جهاد کشاورزی شهرستان خاش می‌گوید: «با توجه به نیاز بازار جهانی به محصولات سالم، تولیدکنندگان خاشی می‌توانند سهم بیشتری از صادرات کشور را به خود اختصاص دهند. کیفیت بالا، طعم

محصولات فراوری شده خاش، امروز به کشورهای روسیه، بلاروس، جمهوری‌آذربایجان، ارمنستان، قزاقستان، گرجستان، ترکیه، امارات، قطر، عراق و پاکستان صادر می‌شود

حمایت دولت، مسیر سرمایه‌گذاران را یاز می‌کند

«فرشاد گرجیج»، فرماندار خاش هم با اشاره به ظرفیت بالای شهرستان برای توسعه گلخانه‌ها می‌گوید: «دولت چهاردهم حمایت از طرح‌های اشتغال‌زای را در اولویت قرار داده است.» او تأکید دارد: «بسته‌بندی و فراوری محصولات علاوه بر رونق تولید، اشتغال پایدار ایجاد می‌کند. تلاش ما این است که مسیر صدور مجوزها، تأمین زیرساخت و تسهیلات بانکی برای تولیدکنندگان ساده‌تر شود.»

به گفته فرماندار خاش، هم‌افزایی میان کشاورزان، بخش خصوصی و دستگاه‌های دولتی، می‌تواند خاش را به یکی از پایگاه‌های مهم صادرات کشاورزی کشور تبدیل کند.

برش

خاص و تازگی محصولات این منطقه باعث افزایش تقاضا شده است.»

وی با تأکید بر اینکه هدف ما این است که خاش به پایگاه صادراتی محصولات گلخانه‌ای شرق کشور تبدیل شود، می‌افزاید: «افزایش تقاضا برای محصولات سالم و باکیفیت، فرصت تازه‌ای برای تولیدکنندگان خاشی ایجاد کرده است و این شهرستان می‌تواند سهم بیشتری از صادرات کشور را در اختیار بگیرد.»

مجموعه این تحولات، خاش را در مسیر تبدیل شدن به یکی از محورهای اصلی صادرات گلخانه‌ای کشور قرار داده است؛ مسیری که فعالان بخش کشاورزی امیدوارند با تداوم حمایت‌ها و توسعه زیرساخت‌ها، به تثبیت جایگاه این شهرستان در بازارهای خارجی منجر شود.